

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 209.

V Ljubljani, v petek 12. septembra 1890.

Letnik XVIII.

Slavnost v Celju.

(Konec)

Tesnoba prostora nam ne dopušča, da bi obširno govorili o slavnosti drugoga dne. Torej le en passant! V ponedeljek dopoldne ni bilo določene točke na vspredu; mnogi so si ogledali razvaline znamenitega gradu nekdanj slavni grofov celjskih. Popoldne pa je vse iznenadil b a n d e r i j k m e č k i h f a n t o v iz Savinjske doline, ki so v čedni opravi z narodnimi zastavami na čilih konjih prijezdili do hotela, kjer je bilo navadno shajališče; bilo je vseh nad 30. Krasen in veličasten bil je prizor, ko se je pomikal slakoviti banderij pred vrstami „Sokolov“ in ostalih gostov skozi mesto in mestni park do vozov, ki so jih čakali zunaj mesta, da jih popeljejo v Žalec. Mej potjo so celjski razgrajalci z zidu pri takozvanem „Waldhausu“ prav surovo napali slovensko družbo; žandarji pa so hitro naredili mir.

Prisrčen bil je sprejem v odlično narodnem Žalca mej pokanjem topičev. Župan g. Hausenbichler je pozdravil vso družbo pri vznešenem slavlolu, tri gospodičine so zastave okrasile z venci. V trgu je kar deževalo šopkov in vencev na Sokole. Po kratkem odmoru pri g. županu šla je vsa mnogobrojna družba v krasni park pri gradu „Novo Celje“, katerega je knez Salm-Reifferscheid odboru dal na razpolaganje. Na tem lepem in primernem prostoru, kjer so bili postavljeni šotori, mize in klopi, razvila se je popoldne prav živahna ljudska veselica. Iz okolice nabrala se je velika množica ljudi. Svirala je godba požarne brambe iz Zagreba, „Slavec“ je zapel več lepih zborov, Sokoli pa so telovadili na drogu in bradlji. Oglasilo se je tudi več govornikov. Tako je g. dr. Treo zahvalil vse goste, izrazil obžalovanje zaradi tolikega sramotenja v Celju in priznanje okr. glavarstvu celjskemu, ki je strogo vzdrževalo red po svojih organih, ter končal s trikratnim „živio“-klicem na presvetlega cesarja; vse občinstvo je navdušeno odzvalo se njegovemu umestnemu pozivu, godba je zasvirala cesarsko himno. Govorili so še dr. Mazzura, Josip Noll in dr. Triller. Mej tem se je zmračilo in družba se je vrnila v gostoljubni Žalec, kjer je bilo do 11. ure

pri vrlm narodnjaku in županu zopet jako živahno gibanje. Vrstili so se govor za govorom.

Ker so došla iz Celja mnoga poročila, da se zopet zbirajo po ulicah zlikovci in člani „Südmärke“, ki so ob enem imeli v Celju svoje zborovanje, naznanili so staroste iz Žalca brzojavnim potom okr. glavarstvu v Celje, naj skrbi za red, ker bi sicer „Sokoli“ ne bili odgovorni za mogoče slabe posledice. Sklenili so namreč vsi tako dolgo ostati v Žalci, da bi se od tu vrnili naravnost na celjski kolodvor. Glavno zbirališče pouličnjakov je bila kavarna „Central“ pri magistratnem poslopju. Tu so govorili najustodnejše govore ter napadali z jajci in kamenjem vsak voz, ki se je od 8. do 11. ure vračal iz Žalca. Navzlic vsemu krik in surovemu vedenju so mestni redarji celjski gledali čez prste večinoma najetim razgrajalcem.

Da se niso zgodili neprijetni izgredi, ker „Sokolci“ so bili vsled vednih napadov, osobito pa pri „Waldhausu“, do skrajnosti razvneti, prišel je vračajočim se iz Žalca po 12. uri nasproti velik del celjske vojaške posadke in žandarji, ne ravno tem v varstvo, temveč celjskim razgrajalcem.

Iz-mej mnogih slučajev, ki pričajo o surovosti ali pa budalosti neke celjske klike, navedemo le dva. Nadučitelj g. Porekar s Huma pri Ormožu hotel je oddati ključ od sobe v g. Košerja hotelu; mej potjo pa ga je napal neki Schaupp in udaril po glavi, da so drugi dan na mestu videli sledove krvi. Ranjencu je dr. Riebl zavezal rano; Schauppa je mestna policija sicer prijela, a takoj zopet izpustila.

Drugi slučaj. Tajnik celjske posojilnice in Sokol g. Lončar vračal se je sam domov v svoje stanovanje. Ko je ravno odklepal vrata, napala sta ga zavratno učitelj Gusenbauer in Edvin Ambroschütz, sin znanega okrajnega šolskega nadzornika. Gusenbauer je strgal klobuk g. Lončarju, ki pa je suroveža zgrabil in izročil pravici. Ambroschütza je prijel orožnik. Omenimo še mimogredé, da je znan celjski nemčur obljubil po 5 gid. za vsako sokolsko pero, katero se mu prinese.

Poročilu svojemu o slavnosti, ki se je sicer sijajno vršila v vsakem oziru, dodamo še bistveni po-

snetek dopisa iz Celja, katerega je objavila mariborska „Südsteirische Post“. Dopisnik piše: Sokolska slavnost zvršila se je sijajno. Bila je navduševalna in poniževalna, navduševalna za nas in poniževalna za naše nasprotnike. Sijajni izid te slavnosti pa nam je tudi zadoščenje za neizmerne ovire, katere ste nam delali vi gospodje nemške klike.

Osramočeni so vaši malovredni napori in prokovanja. A zvršilo se je nekaj drugoga. Imate svoje pomagače, s katerimi vas moramo odslej jednačiti, razdelili ste nemška znamenja pometačem ulic in enakim osebam, plačali jim pijačo, prej pa že dva tedna po svojem glasilu pripravljali za izgredne in napade.

Povsod smo tudi videli nastavljene te malovredneže. Sodišče bode še itak imelo opraviti s temi ljudmi. Nakopali ste si sramoto.

Gostje naši ločili so se od nas z zavestjo in vtisom, da je večina celjskega prebivalstva gostoljubna in uljudna, da pa vi gospodje gotove klike v Celju niste nič boljši od katilinaričnih eksistencij, s katerimi se bratite. Predrzno se ponašate s svojo omiko, ali pa so pouličnjaki omikani ljudje? Trdili smo vedno, da se ogiblremo vsakega izzivanja in napadanja; vsak poštenjak nam mora sedaj po slavnosti pritrčiti.

Če so v kakem mestu pretepači in umazanci, to ni še neodpušljivo; neodpušljivo pa je, da kdo tem ljudem podaje roke.

V spominu nam ostanejo vedno besede telegrama, poslanega iz Žalca c. kr. okr. glavarstvu: „Z ozirom na pretilna poročila prosijo sokolska društva izdatne podpore, eventualno vojaške pomoči, sicer si bodemo morali sami radikalno pomagati“. Prišla je vojaška pomoč in zabranila nameravani napad. Ko pa smo korakali mimo kavarne „Central“, metali so na nas jajca in kamenje. Vojaki in žandarji so zabranili na srečo radikalno samo-obrambo.

To se nam je zgodilo v Celju pred očmi župana, ki stanuje le 10 do 20 korakov oddaljen od te kavarne! Zakaj niste imeli poguma, da bi bili prej razpodili to druhal?

Ne opravičujte se torej pred svetom, gospodje od znane klike, z nobeno besedo; vsi ste obsojeni,

LISTEK.

Zadnja dneva Marije Stuart.

(Spisal baron Kervyn de Lettenhove; poslovenil J. Benkovič.)
(Dalje.)

Služabniki Marije Stuart so bili tako zbegani in potrti, „da so skoro obupavali“. Tolažila jih je milobno, kažoč jim na steni preprogo, v katero je uvezla trpljenje našega Zveličarja od njegove zapuščenosti in njegovih prestanih muk do zmage njegovega vstajenja in častitega vnebohoda. V priloženi legendi si je morda vpodobila sliko svojega lastnega trpljenja: „A Juda proditus, a turba captus, spinis coronatus, depositus, sepultus, resurgens, ascendens, vindex malorum, gloria bonorum.“ — „Tam je temelj moje sreče.“ — rekla je okoli stoječim. Ko pa jokú in ihtenja le ni bilo konca, nadaljevala je: „Kvišku, bodite srčni in molimo k Bogu!“ Obrniviši se proti ženam je dostavila: „Vé pa pridite in čujte z menoj!“ In ko so bile vse okoli nje zbrane, spomnila se je besed apostola Janeza, od Zveličarja toliko ljubljene, katere je zapisal v svoj evangelij:

„Ker je Jezus vedel, da je prišla njegova ura, da odide s tega sveta k očetu, in ker je ljubil svoje, ki so bili na tem svetu, ljubil jih je do konca.“

„Vlije vodo v umivalnico in začne umivati učencem noge.“

„Peter mu pravi: „Gospod, ti mi hočeš umivati noge?“ In Jezus mu odgovori: „Če te ne umijem, ne bodeš imel deleža z menoj; in če sem jaz, gospod in učenik, umil vam noge, morate i vi drug drugemu noge umivati. Vzglej sem vam dal, da tudi vi delate tako, kakor sem jaz vam storil.“

Marija Stuart je imela Zveličarjevo britkost v vseh stopnjah trpljenja pred očmi. Gledé na to, kot vzor resignacije, ukazala je prinesiti si skledo z vodo; in kakor je imela navado vsako leto pri obredih velikega tedna delati, pokleknila je pred ženami ter jim umila noge.

Polnoč je ravno minula. Marija se je podala v svoj oratorij. Spremljevali sta jo dve dvorni gospi, Elizabeta Kennedy in Elizabeta Curle. Tu je pisala, duševno popolno mirna, svojo oporoko, v kateri je za vse natančno poskrbela: od legacij, katere je

dala bólnicam in šolam, do prodaje kónj in porabe vozá za dvorne gospe. Potem je pisala pismo francoskemu kralju, katero je datovano 18. februarja, ob drugi uri zjutraj. Naznanja mu svojo smrt in ga prosi, da izvrši njeno zadnjo voljo. Ta spis nam jo kaže v vzvišenem ponosu nad razžaljenjem grofa Kenta: „Katoliška vera in moje stalno pogajanje za pravice, katere mi je dal Bog za to krono, sta vzroka moje obsodbe; in vendar mi nočejo dovoliti, da bi povedala, da moram umreti radi katoliške vere.“ Drugo pismo je imelo naslov na njenega bratrance, vojvodo Guise-a. Še tretje pismo je napisala škotskemu kralju, a tega nimamo več. S kako tožnimi in bolestinimi občutki se je moralo posloviti ljubeče materino srce od svojega neposlušnega in nevhvaležnega sina!

To opravilo, s katerim se je zamudila dve uri, utrudilo jo je tako, da je legla na posteljo, ne da bi iskala spanja. Dasi je zatisnila oči, vendar so se ji ustnice vedno premikale v molitvi. Njene gospe so čitale zvečer navadno životopis kakega svetnika, čigar trpljenje ji je dajalo uteho v žalosti. V tem hipu je došel odgovor njenega miloščinarja, in ne-

vi sami ste se obsodili, vi ste predrzno klicali po bajonetih proti nam ter pripravljali in hujskali dva tedna svoje pomagače. Danes vam kliče mo le resno besedo: Vi gospodje nemške teroristične klike, vi sami ste pri naši slavnosti zakrivili svoj političen bankrot. Malovredne napadnike zadela bode roka pravice, vi pa od nemške klike obsodili ste se sami.

Rim in Italija.

II.

Znamenit ostane v zgodovini rimske države 20. dan septembra 1870. l. Tedaj so se namreč razmere tako ugodno razvile, da so prostozidarji, vzlasti italijanski dosegli svojo najiskrenejšo željo, da so se polastili Rima, ne da bi se jim bilo treba bati kakega ugovora tujih držav. Pij IX. ni hotel preliliti krvi, le toliko je čakal, da so sovražniki pri Pijevih vratih predrli zid ter s tem pokazali, da si hočejo Rim s silo osvojiti; tedaj pa je precej zaplapolala v mestu bela zastava, v znamenje, da naj se naskok ustavi, ker papež želi pomirja, da se razgovarja s sovražnim poveljnikom. Kmalu so bili dogovori o pogojih gledé na predajo Rima gotovi; sklep se je izvršil in podpisal v „Villa Albani“.

Ta pismeni dogovor je jako važen, ker je v sedanjih razmerah podlaga za državnopravno in mednarodno stališče sv. Očeta. Prva točka dogovora slóve: „Mesto Rim (izvemši Vatikanski grič, fort S. Angelo in Leoninski del mesta), vse njegovo orožje, zastave, skladišča za smodnik, vsa vladi pripadajoča posestva izročajo se armadi Nj. Veličanstva kralja italijanskega“. Ta točka je za naš namen med vsemi drugimi najvažnejša. Pred vsem nam je pomniti, da se papež ni odrekel svojim pravnim zahtevam s tem, da je dejansko sovražnikovi presili izročil Rim. Dogovori gledé na premirje se omejujejo le na dejanske razmere, ne da bi se dotikali prava. Razmere pravne se vrejujejo s sklepanjem miru, ki mora biti potrjen od nasprotnih si vladarjev. Papež pa in italijanski kralj nista nikoli sklenila miru. Kako malo je mislil papež Pij IX. odreči se svojim zakonitim pravicam do rimske države, spoznamo iz pisma njegovega tajnika, ki ga je v istem času razposlal zastopnikom raznih držav; ondi pravi tajnik: Papež ukazal mi je razglasiti, da je taka sila ničeva in brez veljave in da iz tega ni sklepati, da bi se bil on ali njegovi nasledniki kedaj odrekli zakonitim svojim pravicam; te si hoče vsikdar papež pridržati, da jih ob svojem času zopet začne izvrševati.

Razvidno je iz tega, da je papež sicer prisiljen dejanski izročil mesto sovražniku, da si je pa svoje pravice do mesta ohranil. Kaj takega se čestokrat dogaja v zgodovini, in mednarodno pravo ima za to svoj poseben izraz, imenuje tako postopanje: postliminij. V takih razmerah živi postavni vladarski dedič hanoveranski, kralj sicilijanski itd.

To je torej državno pravno in mednarodno stališče papežovo v sedanjih razmerah, on je tudi sedaj de jure samostojni vladar rimske države, ker se ni nikoli odrekel svojim pravicam in je tudi samostojen de facto, dasi tudi le v Vatikanu. To so vladni listi sami priznali v najnovejšem času, ker so ločili vatikansko in italijansko ozemlje ter vpili, da je papež stopil na tujo zemljo. Papež je torej suverén v Vatikanu, kot tak ima na svojem dvoru zastopnike

dvomno ji je on svetoval, da je ukazala čitati o trpljenju našega Gospoda po evangeliju, „kakor bi se hotela pokrepčati za svoj zadnji boj,“ — opomni neki zgodovinar, — „in kakor bi mešala kri in solze Zveličarjeve s svojo krvjo in solzami.“ Ko pa je dospela do kraja, kjer prosí križanega Gospoda jeden izmed razbojnikov, naj se ga spomni v raji, in kjer mu odgovori: „Resnično ti povém, še danes boš z menoj v raji!“ dala je znamenje, naj preneha, kajti v teh besedah je našla blaženo obljubo božje milosti.

Komaj mine pol ure, in Marija Stuart se dvigne ter pravi svojim gospóm: „Sedaj se moram udati le premišljevanju večnosti. Ostanite tukaj in molite, dočim tudi jaz molim!“ Gospe so jo videle, kako je odprla oratorij in v ti mrzli februvarjevi noči bossa stopila na kamenit tlak ter se vrgla pred oltar.

Kaj se je godilo v tem molitvi posvečenem kraju, ko je kraljica nekaj ur pred obglavljenjem prosila usmiljenje božje za lepšo in nemaljnivo krono?

Ko je padla glavavojvode Norfolka pod sekiro,

raznih držav, kot tak sprejema njih poslance, kot samostojen vladar sprejel je tudi nemškega cesarja.

Iz tega pa sledi, da rimsko vprašanje, o katerem se toliko govori in piše, ni italijanska notranja ali domača zadeva, marveč da je mednarodna, kar bi radi utajili prostozidarji, da imajo torej katoliki po širnem svetu ne le pravico, marveč tudi dolžnost kot podložniki svojega cerkvenega poglavarja zahtevati, da se mu vrne njegova last, ki mu je vzlasti potrebna za neodvisno, vspešno izvrševanje vzvišenega poklica. V tem smislu govori Leon XIII. v raznih svojih okrožnicah; s tem so uničene vse nade, ki so jih cerkveni nasprotniki stavili na „miroljubnega“ Leona XIII., ki z isto odločnostjo in zavestjo zagovarja pravice rimske stolice, kakor slavni njegov prednik in kakor bo moral storiti tudi vsak njegov naslednik, ako bo hotel zvest ostati svojemu poklicu. Mi avstrijski katoliki imamo v političnem in verskem oziru dolžnost, da se protivimo načelom, na katerih se je ustanovila s krivicami zedinjena Italija, ker istim načelom zvesta hoče ugrabiti tudi Trst in Trident ter s tem tudi mnogo Slovencev vtopiti v valovju italijanskem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. septembra.

Notranje dežele.

Deželni zbori snidejo se, kakor poročajo dunajski listi, v prvi polovici meseca oktobra. V kratkem bodo imenovani novi deželni glavarji v kronovinah, kjer so bile letos nove volitve.

Češko-nemška sprava. Na vseh shodih, katere sklicujejo češki poslanci, oglašajo se volilci proti spravi. Tako je nedavno staročeški poslanec Weidenhofer sklical shod volilcev v Hompolci in se izjavil proti spravi v sedanji obliki. Rekel je sicer, da bode glasoval v prvem branji za vse predloge, pri specijalni razpravi pa si bode dobro ogledal vsako točko, je-li dobra ali slaba, ter glasoval le za dobro. Volilci pa so sklenili, da mora glasovati proti vsem točkam ali pa odložiti mandat. Vse politično gibanje na Češkem kaže zadnji čas, da se sprava ne utegne posrečiti.

Szögyény in ogrski časniki. Ogrski listi pozdravljajo govorico o imenovanju Szögyény-ja za ogrskega ministra. Mej drugimi listi piše „Neues Pester Journal“ to-le: „V osebi odsekovega načelnika v ministerstvu vnanjih zadev, Ladislavu Szögyényi, postane minister državnik, kateri ne bode s svojo posebno zmožnostjo dika in ponos samo ogrskemu ministerstvu, temveč sploh Szápáry-jevi vladi. Grof Szápáry si mora v srečo šteti, da je dobil takega moža, povsem izvrstnega državnika.“ — „Budapester Tagblatt“ piše o Szögyény-ju mej drugim tako-le: „Z veseljem pozdravljamo značajnega in vrlega državnika v Szápáry-jevi vladi, in sicer ne le zato, ker se bode potezal na Dunaji za ogrske interese z razumom in energijo, temveč, ker bode tudi pospeševal preosnove v ministerstvu. Nič ne bi bilo bolj nespametno, kakor pri tem vprašanju vzbujati in gojiti opozicijsko strankarstvo. Vsekako le želimo, da se preosnove posrečijo; to pa se bode tem laglje zgodilo, čim več značajnih mož se bode potezalo za vladna načela ter delovalo v tem smislu v Szápáry-jevi vladi.“

Vnanje države.

Rim. Da je sv. očeta mnogo do socijalnega vprašanja, potrjujejo najnovejša poročila iz Rima. Iz Vatikana se je namreč razposlal list sv. očeta duhovnikom v Rimu in po deželi, v katerem je iz-

bila je i Marija Stuart v nevarnosti. Papež Pij V., katerega je cerkev proglasila za svetnika, bil je globoko ginen radi njene blage, stanovitne vdanosti sredi besnečih viharjev. Verjetna vest sporoča, da ji je poslal v dragoceni puščici posvečeno hostijo, da bi se „in articulo mortis“ sama obhajala, ako ne bi imela duhovnika.

Ko se je približal trenotek, zmotili so prevladaječo tišino mehki glasovi hvalnega speve, ki so doneli iz oratornega ozadja; bili so morda vzeti iz cerkvenih spevov, toda bolj verjetno je, da jih je zložila jetnica sama, premišljuje bolesti in turoba svoje ječe.

„O Dom’ne Deus, speravi in te;
O care mi Jesu, nunc libera me:
In dura catena, in misera poena desideo,
Languendo, gemendo et genuflectendo
Adoro, imploro, ut liberet me!“¹⁾

¹⁾ „Gospod moj in Bog moj, jaz upam le v té;
O ljubi moj Jezus, oprosti zdaj me:
V okovih težavnih in v kazni prebitki samevam,
Ječé, vzdihovaje, pred te poklek’vaje
Te molim in prosim: Oh, reši skor me!“

ražena želja sv. očeta, da naj bodo propovedi osnovane kolikor mogoče na socijalnem prašanju. Podlaga propovedim naj bodo papeževa načela, katera so razvidna iz njegovih okrožnic in govorov.

Srbija. Iz Belega Grada se poroča zadnje dni mej drugim: Tukajšnja policija je zaplenila v noči 10. t. m. protivladno brošuro z naslovom „Novi pogrebniški Srbi in Srbovi“. Spisal jo je bajé bivši arhimandrit Pelagić Najostrejšje pušice v imenovani knjižici naperjene so proti kralju Milanu. Pisatelj obsoja Milanovo gospodarenje, ki je v škodo narodnega premoženja in trdi celo, da namerava kralj Milan s pomočjo Avstrije in naprednjaške stranke odstraniti sedanjo postavno vlado, sam zasesti prestol, uničiti svoje sovražnike ter predati Srbijo in Srbe Avstriji. Pisatelj pozivlje nadalje vse domoljube, naj izročé izdajice pravičnemu narodnemu pravu, da bodo usmrčeni. Po vsej deželi naj se osnujejo posebna sodišča, izdajice namažejo s smolo, potre-sejo s slamo ter zažgó. Ta usoda naj zadene tudi liberalce, ker so prvi začeli podkupovati uradnike. Z vso pohvalo in navdušenostjo pa omenja knjižica Karageorgievica ter obžaluje, da je bila odstavljena za Srbijo „toli zaslužna vladarska hiša“. Policija je storila svojo dolžnost, da je zaplenila omenjeno brošuro, zakaj s takim branjem se vzbuja v narodu le nemir in nezadovoljnost ter izpodkopuje lojalnost.

Rusija. Ruska diplomacija se utegne zopet nekoliko izpremeniti. Tako vsaj se poroča iz Peterburga čez London. Ruski zastopnik v Bukreši, o katerem se je že poročalo, da bode premeščen, imenovan bode bajé za ruskega poslanika v Carjigradu namesto sedanjega ruskega poslanika Nelidova. — Znano je, da se selijo Kitajci iz svojega „nebeškega kraljestva“ v Sibirijo, vzlasti v provincijo Usuri. Ker bi utegnili v Rusijo naseljati Kitajci ruski državi več škodovati, kakor koristiti, namerava ruska vlada obdlačiti selitev Kitajcev v Rusijo. Tu bode pač pokazala ruska vlada, da je v Rusiji ona gospodar.

Italija. Nedavno je stari protivnik sv. cerkve, Crispi, zopet pokazal svojo pravo barvo. Prepovedal je namreč, da se ne smejo vršiti mnogi že napovedani katoliški shodi. Kakor se pa sploh slutí, namerava Crispi celo popolnoma razpustiti različna katoliška društva. Da niso dotična društva čisto nič zakrivila, umeje se pač samo ob sebi. Vzrok nameravanemu razpustu tiči le v Crispijevem strahu pred radikalcí; zakaj boj se očitanja, da je njegova vlada strankarska. Ker je namreč razpustil dve zloglasni protivladni društvi, razpustiti mora sveda tudi nedolžna katoliška društva, da pokaže svoje nestrankarstvo (!) ter ugoti želji vročekrvnih radikalcev.

Nemčija. Kakor se je že poročalo listom, sklenili in podpisali ste Nemčija in Turčija novo kupčijsko pogodbo, s katero so neki Nemci in Turki povsem zadovoljni. Posebno je bajé Turčiji ugodilo, ko se je osnovala namesto težne carine vrednostna carina, kar jej bode vsekako pomnožilo niene dohodke. — Schlötzer, nemški zastopnik pri Vatikanu, se je povrnil na dopust v Nemčijo. Zadnje njegovo občevanje s sv. očetom je bilo jako veselo, zakaj poročal je, da je uraval v kulturnem boju konfiskovane milijone mark ter jih postavil v prejšnji stan katoliškemu duhovništvu. Sicer se je pruska vlada sprva branila izročiti nazaj glavnico in je hotela duhovništvu le letne rente plačevati. Naposled pa je sklenila berlinska vlada plačati polovico onih milijonov v glavnici, polovico pa v rentah. Sv. oče je bil zadovoljen s tem poročilom in je čestital Schlötzerju na njegovem vspešnem delovanju.

Izvirni dopisi.

Iz Komende, 10. septembra. Znano je, da se izdelki naše lončarske hišne industrije prodajajo malone po vsej deželi in tudi daleč izven njenih mejá. Velika množina tukajšnje lončevine izvozi se v Trst, Go-

Morda je ponavljala tudi sledeče vrstice, katere so nam še ohranjene:

„Donne, Seigneur, donne-moy patience,
Amour et foy et en toy espérance.
. . . . Mon Dieu, ne m’ abandonne point,
Et mesmement en cest extrême point,
A cette fin que tes voyes je tiemie
Et que vers toy à la fin je parviennie.“²⁾

Marija Stuart je bila vsa vtopljená v tiho premišljevanje in v globoko pobožnost; toda, žalibog, v teh trenutkih so naraščale tožbe žená v glasnih britkostnih vsklikih, kajti med mile glasove, ki so doneli iz oratorija, mešali so se grmeči udarci tesarjev, ki so začeli narejati oder. Ob enem so se začeli tudi udarci konjskih kopit, ki so naznaujati dohod vojakov, odločenih za straženje grajskih vhodov. (Konec sledí.)

²⁾ „Daj, o Gospod, daj mi potrpljenje, ljubezen in vero in upanje v tebe. Moj Bog, ne zapusti me nikdar in vzlasti v tem zadnjem trenutku, da hodim do konca po tvojih potih ter da pridem slednjič k tebi!“

rico, Beke in Istro, razpošilja pa se tudi na Štirsko, Koroško in Tirolsko. Sploh so tukajšnji lončarski izdelki na jako dobrem glasu in to osobito radi svoje trpežnosti, kakor tudi primerno nizke cene. Lahko si tedaj mislimo, kako so se zavzeli naši lončarji, ki prodajajo svoje blago na ljubljanskem trgu, ko jim je bilo pretekli teden na jedenkrat zabranjeno nadaljno prodajanje, češ, vaša roba ni za rabo, ž njo se človek lahko zastrupi. Te dni pa je bil v tukajšnjem kraji objavljen razglas slavnega mestnega magistrata ljubljanskega, v katerem se strogo prepoveduje nadaljno prodajanje te robe v Ljubljani, kjer se je nekda zasledilo, da obstoji ta lončevina iz strupenih, zdravju škodljivih snovij. Mi tu gori seveda nemamo ničesa govoriti proti ukrepom sl. magistrata ljubljanskega, kajti vsak gospodar dolžan je pometati pred svojim pragom, vendar smo toliko drzni, da si upamo staviti nekatere opazke gledé na ta novi nenadni ukrep.

Da se je res morda primerilo, da so se našli izdelki, ki so pokazali strupeno snov, oziroma da se je strupena tvarina kasneje v njih napravila, ne bomo ugovarjali. A krive bile so temu skoraj gotovo razmere, v katerih so se dotični izdelki nahajali — blago bilo je morda slabo narejeno, premalo ožgano in potem premalo snaženo, kar je na to uplivalo, da se je jela „glasura“ krušiti in se je napravil iz tega svinčeni ali bakreni okis. Vsaj pa je enakim razmeram podvržena tudi železna in ploščevinasta posoda, tudi o teh izdelkih trdijo mnogi zdravniki, da so kvarni človeškemu zdravju, vendar nismo še nikdar čuli, da bi se bilo prodajanje njih tu ali tam brez izjeme prepovedalo. In z ilovnatimi izdelki je jednako. Izdelki te baže, ki so narejeni marno, dobro ožgani in se držé v snagi, prestojé vam gotovo vsakatero skušnjo in ni se bati po njih zastrupljenja. Pripomniti moramo, da se n. pr. v Trstu tukajšnja lončevina preje uradno preišče, predno se sme postaviti na trg. Proces ta vrši se tako, da se nekda vzamejo z vsakega voza nekatere posode, v katere se vlije žveplena kislina, katera potem pokaže dober ali slab rezultat.

Tudi slavni ljubljanski magistrat bi možno kaj jednakega lahko ukrenil, kajti radi jednega ali dveh slučajev zavreči vse izdelke in takorekoč uničiti vso industrijo, bil bi pač prehud udarec za tukajšnje prebivalstvo, katerega stotine redi ta obrt. Odprla bi se seveda pot vnanjim slabejšim in dražjim izdelkom, kar bi pa bilo jako slab tolmač lepega gasla: „Svoji k svojim!“

Iz Dunaja, dné 10. septembra. (Cesar o Velikem Dunaju. — Razprava o tem vprašanju v mestnem zastopu. — Povodenj. — Dr. Gruscha in rokodelski učenci.) — Dné 9. septembra sprejel je cesar deputacijo mestnega zastopa, njej na čelu župana Prixa, ki je ob tej priliki izročil adreso-čestitko mestnega zastopa dunajskega, katero so sklenili dunajski očetje ob priliki poroke nadvojvodice Marije Valerije. Cesar je z deputacijo med drugim govoril tudi o dnevnih vprašanjih, vzlasti o pripravah za združenje Dunaja s predkraji v okolici. Izrekel je vladar svojo iskreno željo, naj bi se ta zadeva prej ko mogoče vrnala na korist Dunaja in v prospéh združenih predkrajev; to se tem lažje pospeši, ker se priprave v ta namen vodijo že dolgo in ker je potrebna tvarina za razprave že zbrana; govoril je tudi o nemški pevski slavnosti in o povodnji.

Tudi ta razgovor cesarjev z mestno deputacijo hočejo židovski listi vporabiti v svoje namene proti združenim kristijanom; poudarjajo namreč, da cesar zahteva na vsak način to združitev, da se pa temu ustavljajo antisemitje, da ti torej delajo proti volji vladarjevi. V zavijanju resnice so židje res mojstri; zakaj znano je, da združeni kristijani ravno tako želé spojití Dunaj s predkraji, kakor cesar; seveda, s tem še ni rečeno, da morajo tudi potrditi način, kako se to zgodi, kakor so ga določili liberalci. Ti pa si hočejo ravno po tem potu svoje omajano gospodarstvo na Dunaji zagotoviti tudi za prihodnje čase.

Ta zadeva prišla je danes na vrsto tudi v mestni zbornici. Referent je vzlasti zagovarjal ono točko načrta, ki govori ob osnovanju dunajskega mestnega sveta. Po tem nasvetu bi namreč imel v rokah vso oblast mestni svet, magistrat in mestni zastop bi bila poleg njega le senca brez življenja. Proti tej točki se složno oglašajo vsi zastopniki predkrajev, ker jim je taka centralizacija zoperna in škodljiva.

Dr. Luegger se je prvi oglasil proti novemu načrtu; po njegovem mnenju je vse to prenačljeno; poprej vendar treba natanko poznati dolžnosti, razmere, denarno stanje pri občinah, ki se imajo združiti z Dunajem; treba se prej dogovoriti o načinu kanalizacije, vodovoda, razsvetljave itd. Sploh pa po mnenju njegovem ne bo deželni zbor kompetent sklepati o tem vprašanju; treba bo za to zakona državnega zbora, ker po novem statutu jenja sedan a dunajska občina, kakor tudi vse one, ki se priklopijo Dunaju; za novo občino Veliki Dunaj pa potreba državnega zakona. Tudi se pritoži doktor Luegger, da se vzvišena oseba vladarjeva vpleta v to zadevo ter se hoče uporabljati v strankarske namene in predlaga slednjič, da se razširi dunajska občina, ne da bi se s tem z večjimi davki obremenile občine na Dunaju in v predkrajih; vladi pa se naroča, da v ta namen vse potrebno ukrene v deželnem zboru kakor tudi v državnem in gosposki zbornici.

Povodenj, ki je drugod vzlasti na Češkem napravila tako strahovito nesrečo, grozila je tudi Dunaju in okolici. Donova je vidno naraščala, po nekaterih krajih že prestopala bregove, razrušila več jezov, nje odtoki so po posameznih predkrajih vdrli v kleti; vendar je hvala Bogu jela voda kmalu padati ter nas rešila velikega strahu in mnogih nesreč.

Knez nadškof dr. Gruscha, katerega je nedavno izvolil cesar za svojega tajnega svetovalca, ima še vedno svoje srce pri rokodelcih in delavcih. To je pričal njegov prvi v socialnem oziru zeló važni govor v cerkvi sv. Štefana, to pričá ukaz knez nadškofa, s katerim vrejuje pouk krščanskega nauka za rokodelske učence ter opominja mojstre, naj svoje vajence redno pošiljajo v šolo.

Dnevne novice.

(Odboru „Glasbene Matice“) posrečilo se je za glasbeno šolo pridobiti izvrstno učiteljsko moč v osebi g. Hofmeistera iz Prage, ki je na tamošnjem konservatoriju dovršil študije z odliko in sicer v vseh predmetih. Spričevala praških kapacitet na muzikalnem polju dokazujejo, da je g. Hofmeister povsem izboren glasbenik in zlasti v igri na klavirju pravi mojster. — Ta vest zanimala bode osobito one starše, ki pošiljajo svoje otroke v šolo „Glasbene Matice“, ker g. Hofmeister bode zbok svojih eminentnih zmožnosti izvestno tudi dober učitelj. Priporočamo ga torej vsem rodbinam najtopleje za privatni pouk.

(Glasbena Matica.) Oni učenci, ki želé vstopiti v šolo „Glasbene Matice“, zglasé naj se 15., 16. in 17. septembra t. l. od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne v šolskih prostorih (Špitalske ulice št. 7, Permetova hiša, II. nadstropje), kjer se bode vršilo vpisovanje. Poučevalo se bode v igri na glasovirji, na goslih in na raznih drugih instrumentih, v petji, teoriji in harmoniji. V glasbeno šolo vsprejmó se samo otroci udov „Glasbene Matice“. Učnina za jednega učenca znaša 1 glđ. na mesec, udnina 2 glđ. in vpisnina 1 glđ. za celo leto, katere zneske je vplačati takoj pri vsprejemu.

(O naših političnih uradnikih.) Z Dolenjskega nam piše prijatelj: V jedni zadnjih „Slovenčevih“ številkih pozivljate slovenske pravdnike, da naj se po dovršenih študijah posveté politično-upravni stroki, katera se je do sedaj od domačinov skoraj popolnoma zanemarjala. Kdor vé, kakega pomena je dobra politična uprava v narodnem oziru, pritrdil bo temu pozivu tem rajše, ker tuji uradniki, nevešči slovenščine in nepoznajóči narodove razmere, pri najboljši volji ne morejo biti kos svoji težavni nalogi. — Da pa dobimo uradnike-domačine, treba v prvi vrsti, da zahtevamo z vso odločnostjo od političnih uradov, da rabijo pri svojem ustnem in pismenem občevarjanju z duhovskimi in občinskimi uradi, kakor s strankami sploh slovenščino. Če bi se bilo to do sedaj vedno zahtevalo, ne nameščali bi se pri nas tujeji-plemenitaši, ki mnogokrat nimajo niti volje, priučiti se slovenskemu jeziku, ne občevalo bi se več s strankami v jeziku, ki se ne more smatrati slovenskim. Žalibog, da se osebito naše dolenjsko ljudstvo premalo zaveda in ne posluhuje po ustavi danih mu pravic ter v svojej dobrovoljnosti sprejema dopise, pisane v tujščini. Le tako je mogoče, da imamo še sedaj ne samo podrejene uradnike, temveč tudi uradnike-načelnike, ki bi prišli v veliko zadrego, če bi jim bilo zapisati stavek v pravilnej slovenščini, ako ne potrebujejo pri svojem

poslovanju celó — tolmačev. Če je na Kranjskem tako, kako mora biti po drugih kronovinah, kjer bivajo Slovenci!

(Pouk v avstrijski zgodovini na slovenskih šolah.) V torek smo na prvem mestu govorili obširneje o ukazu namestniškega svetovalca barona Heina kot načelnika mariborskega okrajnega šolskega sveta. Ker smo povedali, kar nam je narekavalo rodoljubje, čitali smo sami dotični stavek. O tej stvari pa je pisala v nedeljo praška „Politik“ naslednje: „Po poročilih mnogih nemških listov je namestniški svetovalec baron Hein kot predsednik mariborskega okrajnega šolskega sveta izdal ukaz na šolska vodstva, da so mnogi dečki, ki iz ljudskih šol z nenemškim poučnim jezikom prosijo za sprejem v vojaške šole, jako nevedni gledé na najvažnejše dogodke v avstrijski zgodovini in vladarski hiši. Šolska vodstva naj torej z vnemo vzgajajo šolsko mladino v rodoljubnem duhu ter strogo pazijo na to, da se v polni meri zadošča učnemu načrtu z ozirom na zgodovino avstro-ogrške države. — Glavni namen tega ukaza moremo le pohvaliti, pač pa moramo pri tej priliki opozoriti, da niso ni učitelji ni učenci krivi, če imajo pomanjkljivo znanje, temveč v prvi vrsti to, da so „nemške šole“ med Slovenci skoro brez izjeme jedno- in dvo-razredne, na katerih tudi spreten učitelj ne more doseči onega učnega vspeha, katerega morejo doseči učitelji na večrazrednih šolah, na katerih so dečki in deklice ločeni in tudi razdeljeni po starosti. Slovenci, ki štejejo 1,107.000 duš, imajo 569 eno- in dvo-razrednih šol, dočim ima po prebivalstvu za polovico manjša Šlezija 464 in sicer tudi večrazrednih šol. Za vzgojo nemških učiteljev, za nemška učna sredstva skrbé mnogo bolj nego za slovenska. Sploh pa je mera znanja večkrat odvisna od izpraševalnega jezika, ako je ta drugi ko učni jezik in če učenci niso dovolj zmožni nemščine. Da pa je pouk v avstrijski zgodovini sploh, torej tudi na nemških ljudskih in srednjih šolah pomanjkljiv, to dokazujejo v posebni meri nemško-liberalni listi s tem, da opisujejo Avstrijo kot delo nemških dejanj, akoravno je v resnici delo skupnih teženj in naporov vseh v državi bivajočih narodov in sicer pod varstvom naše z dednimi pogodbami opravilene vladarske hiše“. — Temu dostavlja „Südsteirische Post“, da je ta ukaz izdal naučni minister za vso Avstrijo. Sploh pa se v naših šolah porabi toliko časa za nemški jezik, da ga primerno malo preostaja za druge predmete.

(Na c. kr. gimnaziji v Novem Mestu) prične se šolsko leto 1890/91 dné 18. septembra s slovesno sv. mašo. Vpisovanje učencev v prvi razred bode dné 15., v druge razrede pa dné 16. in 17ega septembra.

(V Rim) pojde g. Ivan Žmavec, bivši osemšolec mariborske gimnazije, da se po želji mil. knezoškofa mariborskega v zavodu „Collegium germanicum“ uči modroslovja in bogoslovja.

(V Mariboru) je v sredo pri č. šolskih sestrah v pričó mil. knezoškofa več sester storilo obljubo na tri leta ali celo življenje. Na to so č. sestre izvolile predstojnico, in sicer dosedanjo č. mater Angelino Križanič.

(Razstava kónj v Gradcu.) Pri razstavi kónj v Gradcu je bilo prignanih 265 jako lepih živalij. Cesarsko darilo, 100 cekinov v srebrni zaklepnici, je dobil g. Alojzij Ferenc, posestnik v novi Stari Vasi pri Ljutomeru.

(Ogenj.) Danes zjutraj med 2. in 3. uro je v vasi Klenku blizu Št. Petra na Notranjskem ogenj uničil petim gospodarjem poslopja. Vzrok ognja še ni znan.

(C. kr. okrajni šolski svet v Postojini) imenoval je na II. učiteljsko mesto v Vremah gosp. učitelja Janeza Strehovca, dosedanjega učitelja v Št. Mihelu pri St. Petru; učiteljico vremsko, gdč. Emilijo Jurman pa na II. učit. mesto v Šturje pri Ajdovščini.

(Občinske volitve v Pazinu.) Ker je bila volitev za prvi razred ovržena, bila je dopolnilna volitev razpisana na 4. dan t. m. Dosedanji načelnik Fabris, ki se je izneveril zaupanju hrvatskih volilcev, dobil je nalog, da pozove ono komisijo, ki je sodelovala pri volitvah tretjega in drugzega razreda, ker je bila volitev v prvem razredu uničena ravno radi tega, ker je načelnik za prvi razred imenoval novo komisijo. Fabris je odgovoril, da tega ne bode storil, in pri tem je ostalo. Dné 4. t. m. vršila se je volitev. Fabris je poklical v komisijo zopet one člana italijanske stranke Josipa Camussa, Josipa Gherset čez

A. Runca in dr. Constatinija. Do 1/2 12. ure je prišlo 50 hrvatskih in 33 italijanskih volilcev. Opoldne naznani Fabris, da se volitev pretrga in nadaljuje ob 2. uri. Ob 2. uri naznani Fabris volilcem, da je pobrala kopita vsa komisija. Uvidela je namreč gotov poraz, skoravno je uničila sedem veljavnih hrvatskih glasov. Vsled tega je moral načelnik pozvati v komisijo štiri odločne Hrvate. Volitev je trajala do 1/2 5. ure. Italijana ni bilo nobenega več na volišče, ostali so pri 33 glasovih, Hrvatje pa so oddali 116 glasov. Slava vstrajnim volilcem!

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Te dni razposlana okrožnica objavlja v uradnem delu izkaz o prometu v mesecu avgustu. Vložilo se je 589.347krat skupaj 71.414.902 gld., od tega pride na Štajersko 30.129krat za 2.897.903 gld., Koroško 9.135krat za 808.958 gld., Kranjsko 7.478krat za 646.187 gld., Primorje 9.182krat za 1.086.972 gld. Vrnili so pa 169.674krat v skupnem znesku za 70.306.770 gld. Od 12. januarja 1883, ko so hranilnico otvorili, vrnilo se je 9.068.286krat skupaj za 3.420.865.821 gld. 18 kr., a vložilo se je 30.947.923krat v znesku za 3.476.543.256 gld. 56 kr., v blagajnici je torej preostalo 54.677.435 gld. 38 kr. Med izplačili je 13.924.315 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V prometu je rentnih knjižic 9.387 v vrednosti 10.171.950 gl. potem 762.673 vložnic in 17.282 čekovnic. Število vložnikov jo narastlo za 3.438 oseb. Novo pošto z nabiralnico dobili so kraji: Mis ob Dravi, Dijekše, Sv. Jakob v Rožni dolini. V neuradnem delu okrožnice najdeš podatke o poštni hranilnici na Ogrskem, Taljanskem, Švedskem in o šolskih hranilnicah v Belgiji. Tukaj so dne 31. decembra 1889 imeli 7.547 šol s 894.776 otroci; hranilnica je bila po 4.932 učilnicah, varčevalo je 91.054 učencev in 71.534 učenk, oboji skupaj so privarčevali 3.735.043 frankov. Toliko po ljudskih šolah. K temu pa še po viših učiliščih pride 6.885 varčevalcev s 175.627 franki.

Raznoterosti.

— Požar v Solunu. Poročali smo že o groznem požaru, ki je zadel zadnje dni imenovano mesto. Iz Aten prihajajo naslednje podrobnosti o strašni nesreči: Ogenj se je prikazal naenkrat na osmih mestih in je upepelil grška poslopja in ulice, po katerih so bivali Evropejci. Da je pri takem požaru ponesrečenik, mnogo ljudi, razume se samo ob sebi: kar je dosegel razdivjani element, vse je bilo žrtva njegova. Mej drugim je upepelil silni požar dvesto hiš, tri cerkve, tri turške mošeje in jedno bolnišnico. Škoda je velikanska.

— Ob reki Reni ne bo posebno dobra letina za vino, pač pa obetajo vinograd: ob njenem pritoku Mozlu bogato in dobro vinsko kapljico. Če bode še nekaj dni za vinograde ugodno vreme, bo v tamošnjih krajih vsekako dobra letina za vino.

Telegrami.

Praga, 11. septembra. Danes ob polu devetih dopoldne se je sesula industrijska palača razstavnega poslopja. Zrušeno poslopje so prenehali popravljati zaradi vednega deževja. Zrušilo se je v najvažnejšem delu s strašnim pokom. K sreči ni bilo nobenega delavca blizu. Škoda se ceni na 30.000 gld.

Tesin, 12. septembra. Poročila zaveznemu svetu iz Bellindone se potrjujejo; zraven se pa še poroča, da je vladni svetnik Rossi usmrčen. Zavezni svet je sklenil, da poseže z orožjem vmes. Dva bataljona sta dobila povelje oditi v Tesin.

Debrecin, 12. septembra. Dvorni posebni vlak je došel ob osmi uri zjutraj. Mnogoštevilna množica je pozdravljala cesarja z

navdušenimi „eljen“-klici. Cesar je dal roko ministerskemu predsedniku Szaparyju ter ga presrečno nagovoril. Na to je pozdravil in nagovoril cesarja višji župan Degenfeld ter izrazil v imenu naroda veselje za cesarjev obisk, zvestobo in naklonjenost cesarju in cesarski rodovini. Cesar ga je zahvalil v madjarščini, kar je povzročilo silno navdušenje. Cesar je nagovoril škofa Meszelenyija in druge dostojanstvenike. S Szaparyjem se je odpeljal v dvornem vozu v mesto Debrecin k mestni hiši. Tu ga je nagovoril župan Simonffy ter izrazil veselje in navdušenje naroda za cesarja in domovino. Cesar je opomnil v odgovoru, da je prišel z veseljem v to mesto, katerega prebivalce presrečno pozdravlja.

Rim, 11. septembra. „Tribuna“ poroča: Policija je zaplenila na ulicah rudečo zastavo z napisom: Živela revolucija! Živela republika!

Bern, 11. septembra. Vsled poročil, da je navstal upor v Bellinzoni, imel bode zavezni svet sejo. Bržkone odposlale se bodo v kratkem čete med upornike.

Peterburg, 11. septembra. Car je podaril knezu Dolgorukovu povodom njegove petindvajsetletnice kot generalnega gubernatorja moskovskega svoj portret in portret carja Aleksandra II. v briljantih.

Southampton, 11. septembra. Sinoči so se ponavljali izgredi. Vojaštvo je delalo red z nasajenimi bajoneti.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v vrst.
		zrakomera v mm	topimera po Celsiusu			
7. u. zjut.		741.7	7.0	brezv.	megla	0 00
11 2. u. pop.		738.6	21.2	sl. svzh.	jasno	
9. u. zveč.		737.5	15.2	„	del. jasno	
Srednja temperatura 14.5°, za 0.1° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
12. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	—	kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16%	88	„	70	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	„	55	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	20	„
Akcije avstr.-ogerske banke	971	„	—	„
Kreditne akcije	309	„	50	„
London	112	„	55	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	8	„	96 1/2	„
Cesarski cekini	5	„	38	„
Nemške marke	55	„	20	„

Organist in cerkvenik

išče službo. Zmožen je ta posel opravljati tudi pri kaki mestni župniji. Več pové iz prijaznosti opravištvu „Slovenca“. (3—2)

Štirji dijaki

z vso postrežbo vsprejmejo se na hrano v Ljubljani, Florijanske ulice št. 13, II. nadstropje. Pri stanovanju je hodišče in dvorišče. (3—2)

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. eitateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)
Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (54)

Knjigarna

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v LJUBLJANI, Kongresni trg št. 2,

priporoča svojo

popolno zalogo
šolskih knjig,

broširanih ali trdo vezanih, ki so v rabi na tukajšnjih in vnanjih šolskih zavodih, posebej še one za c. kr. višjo gimnazijo, c. kr. višjo realko in za tukajšnjo c. kr. možko in žensko učiteljsko pripravnico, zasebne, meščanske in ljudske šole po najnižji ceni. (4—2)

Imenik navedenih učnih knjig se dobiva brezplačno.

OLJNATE BARVE

kositarških pušicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(92)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.